

FACULTAIR ONDERWIJS- EN EXAMENREGLEMENT DOCTOREREN ACADEMIEJAAR 2024-2025

FACULTEIT GENEESKUNDE EN GEZONDHEIDSWETENSCHAPPEN

(Versie B goedgekeurd door de Faculteitsraad van 3 juli 2024)

PREAMBULE

De raad van de faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen heeft op 3 juli 2024 het facultair onderwijs- en examenreglement doctoreren – versie B goedgekeurd. Dit reglement bevat faculteit specifieke bepalingen betreffende het doctoraat en de doctoraatsopleiding aan de faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen en dient beschouwd te worden als een aanvulling op de algemene regelgeving die is opgenomen in het vigerende '[Onderwijs- en Examenreglement Doctoreren](#)'.

Deze versie van het facultair doctoraatsreglement geldt voor alle doctoraatsstudenten met een eerste inschrijving in het traject 'Doctor in de gezondheidswetenschappen' VANAF academiejaar 2024-2025. Afdeling III is eveneens van toepassing voor alle doctoraatsstudenten die het doctoraat willen indienen ter verdediging aan de hand van een onderzoeksportfolio met vernieuwde criteria.

ACRONIEMEN EN BEGRIPPENLIJST

- **Doctoraatsbegeleidingscommissie (DBC):** De commissie die verantwoordelijk is voor de ondersteuning, opvolging en evaluatie van de doctoraatsstudent tijdens het doctoraatstraject. De DBC bestaat uit de promotoren en personen met een bijzondere expertise in het onderzoeksdomein die een meerwaarde betekenen voor de begeleiding bij het doctoraatsproject.
- **Onderwijsadministratie- en studenteninformatiesysteem (OASIS):** Instellingsbreed administratief systeem in functie van het (her)inschrijven voor het doctoraatstraject.
- **Plato:** Digitale administratie voor de faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen in functie van het aanleggen van een onderzoeksportfolio en het indienen van het doctoraat ter verdediging.
- **Procesbegeleider:** Facultaire begeleider die vanuit een neutraal en onafhankelijk karakter het doctoraatstraject en de begeleiding van de doctoraatsstudent opvolgt. De rol wordt in Oasis aangeduid als 'faculty mentor'.
- **Zelfstandig academisch personeel (ZAP)**

FACULTAIR DOCTORAATSREGLEMENT

AFDELING I – INSCHRIJVINGSAANVRAAG

Artikel 1. Om toegelaten te worden tot de eerste inschrijving voor het doctoraat aan de faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen dienen volgende administratieve stappen te worden doorlopen:

- De inschrijvingsaanvraag wordt opgestart door de administratief verantwoordelijke promotor via [Oasis](#).
- Het voorstellen van een doctoraatsbegeleidingscommissie (DBC) en een procesbegeleider is verplicht (zie Artikel 3 en Artikel 4). Het engagement van de DBC en procesbegeleider wordt vooraf door de administratief verantwoordelijke promotor bevestigd.
- Het curriculum vitae van de doctoraatsstudent wordt toegevoegd.
- Het onderzoeksvoorstel (*one-page research proposal*) wordt na goedkeuring van de administratief verantwoordelijke promotor toegevoegd gebruik makend van het daarvoor bestemde [sjabloon](#).
- Binnen de eerste drie maanden na de start van het doctoraat wordt de inschrijvingsaanvraag door de administratief verantwoordelijke promotor voorgelegd aan de faculteit.

Laattijdige inschrijvingsaanvragen (i.e. later dan drie maanden na de start van het doctoraat) moeten gemotiveerd worden. Indien de motivatie ontoereikend is, zal de administratief verantwoordelijke promotor gehoord worden door (de (onder)voorzitter van) de facultaire doctoraatscommissie.

Een inschrijvingsaanvraag in het kader van een importdoctoraat wordt altijd aan de voltallige facultaire doctoraatscommissie voorgelegd. Onder een importdoctoraat wordt verstaan dat de kandidaat een ZAP-lid aanspreekt om als administratief verantwoordelijke promotor op te treden van een werk waarvan het ZAP-lid op geen enkele publicatie van het proefschrift staat. De administratief verantwoordelijke promotor begeleidt het uitwerken van het doctoraatsproefschrift met nazicht van en feedback op de inleiding, discussie, praktische implicaties, richtlijnen voor verder onderzoek en de vormgeving zoals voorgeschreven door de UGent en de faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen.

Aan de faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen is inschrijven tot een predoctorale opleiding niet mogelijk.

De Faculteitsraad beslist over de aanvraag tot doctoreren na advies van de facultaire doctoraatscommissie. De doctoraatsstudent moet elk academiejaar verplicht [herinschrijven](#) tot het doctoraatsproefschrift met succes is verdedigd.

AFDELING II – DOCTORAATSBEGELEIDING

Aan de faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen wordt elke doctoraatsstudent begeleid door een DBC en een procesbegeleider. De DBC en de procesbegeleider staan in voor de begeleiding en ondersteuning van de doctoraatsstudent. Ze zijn actief betrokken bij zowel het proces als het product van het doctoraat alsook bij de professionele ontwikkeling van de doctoraatsstudent.

Artikel 2. Elke doctoraatsstudent heeft minstens één promotor die een actief ZAP-lid of gastprofessor met onderzoeksovername is en dewelke wordt aangeduid als de ‘administratief verantwoordelijke promotor’. Daarnaast kan één medepromotor worden aangesteld van binnen of buiten de UGent die houder moet zijn van een doctoraat op proefschrift. Minstens één van de promotoren is verbonden aan de faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen.

Er kan aan de facultaire doctoraatscommissie worden gevraagd om een derde promotor aan te stellen. Deze vraag moet worden ondersteund door een schriftelijke motivering waaruit blijkt dat:

- Een derde promotor absoluut noodzakelijk is voor het welslagen van het project.
- Elk van de drie promotoren verantwoordelijk is voor de begeleiding van een substantieel en specifiek deel van het onderzoek.
- Elk van de drie promotoren via zijn/haar expertise een unieke inbreng levert die complementair is aan deze van de andere promotoren en bijdraagt tot het welslagen van het doctoraat.

De drie promotoren zijn daarom verbonden aan minstens twee verschillende onderzoeksgroepen. Dit gegeven moet in de motivatie duidelijk vermeld worden. De administratief verantwoordelijke promotor kan hierover gehoord worden door (de (onder)voorzitter van) de facultaire doctoraatscommissie. Daarnaast dient ook de derde promotor houder te zijn van een doctoraat op proefschrift. Bij het aanvragen van een [interdisciplinair doctoraat](#) of een [Joint PhD](#) met onze faculteit/universiteit als hoofdfaculteit/hoofdinstituut kunnen maximaal 4 promotoren worden toegestaan (minimum 1 uit elke faculteit/universiteit).

De promotorschappen worden bij het neerleggen van het proefschrift bevestigd door de Faculteitsraad na advies van de facultaire doctoraatscommissie.

Artikel 3. Elke doctoraatsstudent moet begeleid worden door een begeleidingscommissie die door de Faculteitsraad wordt aangesteld na advies van de facultaire doctoraatscommissie. De DBC bestaat enerzijds uit de promotor(en) en anderzijds uit een verplichte aanvulling van personen met een bijzondere expertise in het onderzoeksdomein die een meerwaarde betekenen voor het doctoraatsproject (zie tabel I). Alle leden van de DBC moeten houder zijn van een doctoraat op proefschrift.

Er is één uitzondering mogelijk, waarbij het lid een grote onderzoeksexpertise kan voorleggen omtrent het specifieke onderwerp van het doctoraatsproefschrift (inhoudelijk en/of methodologisch). De onderzoeksexpertise wordt door de facultaire doctoraatscommissie getoetst en deze zal oordelen of de persoon kan worden opgenomen als lid van de DBC.

De DBC bestaat uit ten minste drie en ten hoogste vijf leden, onder wie de promotor(en). Bijgevolg is bij een inschrijvingsaanvraag met 1 promotor een aanvulling van minimum 2 leden van de DBC vereist. Niet alle leden van de DBC behoren tot dezelfde onderzoeksgroep.

Bij het aanvragen van een [interdisciplinair doctoraat](#) of een [Joint PhD](#) met onze faculteit/universiteit als hoofdfaculteit/hoofdinstantie moet er naast de mogelijke 4 promotoren ook 1 bijkomend lid van de DBC worden aangesteld. In het geval onze faculteit/universiteit optreedt als partnerfaculteit/partnerinstantie wordt voor de samenstelling van de DBC de hoofdfaculteit/hoofdinstantie gevolgd.

Tabel I. Overzicht samenstelling doctoraatsbegeleidingscommissie (DBC).

Promotor(en)	Overige leden DBC	
1 promotor	minimum 2	maximum 4
2 promotoren	minimum 1	maximum 3
3 promotoren	minimum 1	maximum 2
Joint / Interdisc. PhD	minimum 1	

Artikel 4. Naast de DBC wordt eveneens een geëngageerde procesbegeleider (rol van 'faculty mentor' in Oasis) aangesteld die vanuit een neutraal en onafhankelijk karakter het doctoraatstraject en de begeleiding van de doctoraatsstudent kan opvolgen (gedurende minstens 4 jaar). Deze procesbegeleider is een ZAP-lid (geen postdoc) verbonden aan de faculteit en wordt bij de inschrijvingsaanvraag doctoraat voorgesteld door de administratief verantwoordelijke promotor. Het ZAP-lid heeft ervaring in het begeleiden van minstens twee succesvol verdedigde doctoraten als (co)promotor. Ook emeriti kunnen als procesbegeleider worden aangesteld. Een bloed- of aanverwant tot en met de vierde graad kan niet optreden als lid van de DBC of als procesbegeleider.

Bij het aanstellen van de procesbegeleider wordt gezocht naar een evenwicht tussen enerzijds het onafhankelijk karakter bij de begeleiding van de doctoraatsstudent en anderzijds een zekere mate van inzicht in het onderzoeksdomein. De hoofdtaak van de procesbegeleider is om op basis van de verplichte jaarlijkse samenkomst van de DBC in een evaluatievergadering volgende vraag te beantwoorden: 'Verloopt het doctoraatstraject gunstig?' (zie Artikel 5).

Op het einde van het doctoraatstraject wordt de procesbegeleider voorzitter van de examencommissie. Het is mogelijk dat de input van de procesbegeleider leidt tot één of meerdere co-auteurschappen van publicaties die in het proefschrift zullen worden opgenomen. In dit geval zal de procesbegeleider het voorzitterschap van de examencommissie overdragen aan een lid van de facultaire doctoraatscommissie. De procesbegeleider informeert de nieuwe voorzitter over het doctoraatstraject (o.a. door de verslagen van de jaarlijkse evaluatievergaderingen over te dragen).

Bij een [interdisciplinair doctoraat](#) of een [Joint PhD](#) waarbij onze faculteit/universiteit optreedt als partnerfaculteit/partnerinstelling wordt voor het aanduiden van de procesbegeleider/voorzitter van de examencommissie de hoofdfaculteit/hoofdinstantie gevolgd. In het geval dat geen van de leden van de DBC de rol van procesbegeleider opneemt, is het aangewezen om alsnog een procesbegeleider aan te stellen.

Artikel 5. De doctoraatsstudent, DBC en procesbegeleider komen binnen de maand na inschrijving samen tijdens een eerste opstartvergadering waarin de te bereiken onderzoeksvaardigheden en competenties uitgestippeld worden. Om de verwachtingen en de verantwoordelijkheden te bespreken, kan de checklist '[Establishing a good relationship from the beginning](#)' uit het [PhD Onboarding Track](#) aangeboden door de [Doctoral School](#) gebruikt worden.

Verder komen de doctoraatsstudent, DBC en procesbegeleider minstens 1 maal per jaar samen in een evaluatievergadering. De doctoraatsstudent neemt – in samenspraak met de promotoren en procesbegeleider – tijdig initiatief om de vergadering te organiseren. De procesbegeleider volgt de planning van de jaarlijkse verplichte evaluatievergaderingen op en zorgt voor een forum waarop een gedegen discussie kan gevoerd worden. De doctoraatsstudent geeft een presentatie in functie van het [zelfreflectierapport](#) dat jaarlijks in Oasis moet worden opgeladen. Tijdens de evaluatievergadering worden de kwaliteit en impact van het onderzoek en de mate van zelfstandigheid en groei van de doctoraatsstudent geëvalueerd en opgevolgd. Voor interdisciplinaire doctoraten wordt nagegaan of de voortgang van het doctoraatstraject in lijn is met de minimale criteria van interdisciplinariteit. De procesbegeleider maakt een verslag van de evaluatievergadering op volgens volgend [sjabloon](#). Het verslag van de evaluatievergadering wordt door de DBC gebruikt bij de beoordeling van het zelfreflectierapport.

De momenten waarop de evaluatievergaderingen doorgaan zijn vrij te bepalen. Het is aangewezen om de evaluatievergadering zo in te plannen opdat de betrokkenen de evaluatie en feedback kunnen gebruiken bij het zelfreflectierapport. Herinschrijven is enkel mogelijk indien de doctoraatsstudent over een goedgekeurd zelfreflectierapport in Oasis beschikt. In het voorlaatste jaar van het doctoraatstraject worden tijdens de evaluatievergadering de voorwaarden om het doctoraat te kunnen indienen ter verdediging besproken en vastgelegd in een 'finaal doctoraatsplan'. Voor interdisciplinaire doctoraten wordt nagegaan of aan de criteria van interdisciplinariteit wordt voldaan opdat een gecombineerde doctorstitel kan verdedigd worden.

Artikel 6. Het is mogelijk dat er tijdens het doctoraat wijzigingen optreden in de eerder goedgekeurde doctoraatsbegeleiding. Wijzigingen in de doctoraatsbegeleiding dienen aangevraagd te worden via het [formulier 'aanpassing promotorschap – begeleidingscommissie'](#) en voorgelegd te worden aan de facultaire doctoraatscommissie.

De Faculteitsraad beslist over de aanvraag 'aanpassing promotorschap – begeleidingscommissie' na advies van de facultaire doctoraatscommissie.

Artikel 7. Het volgen van de doctoraatsopleiding wordt sterk aanbevolen maar is niet verplicht. Elke doctoraatsstudent dient wel het '[PhD Onboarding Track](#)' aangeboden door de [Doctoral School](#) te doorlopen.

AFDELING III – INDIENING VAN HET PROEFSCHRIFT

Artikel 8. Het indienen van het doctoraatsproefschrift aan de faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen ter verdediging gebeurt via [Plato](#).

De hierna vermelde criteria zijn de minimale voorwaarden die de faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen oplegt voor de indiening van het proefschrift. Zoals hierna gesteld in Artikel 11 oordeelt de examencommissie autonoom over de waarde van het voorgelegde proefschrift. Het voldoen aan deze minimale voorwaarden is derhalve essentieel als *toegangscriterium* tot het verdedigingsproces, maar op zichzelf niet noodzakelijk voldoende om te slagen.

De doctoraatsstudent legt een onderzoeksportfolio neer waaruit blijkt dat hij/zij enerzijds de vaardigheden van een onderzoekscyclus verworven heeft en anderzijds dat hij/zij zich via competenties professioneel ontwikkeld heeft. Als toegangscriterium om het doctoraat te kunnen indienen ter verdediging geldt: *'De doctoraatsstudent heeft zich ontwikkeld tot een zelfstandig onderzoeker en heeft daarvoor de vereiste wetenschappelijke expertise en competenties verworven zoals weergegeven in het onderzoeksportfolio. De doctoraatsstudent levert met het doctoraat een originele wetenschappelijke bijdrage af. De bijdrage leidt tot een doctoraatsproefschrift met verschillende onderzoekschapters waarvan minstens één publicatie als (gedeeld) eerste auteur in een peer-reviewed internationaal erkend tijdschrift, een mondelinge of posterpresentatie op een internationaal wetenschappelijk congres en een substantieel initiatief maatschappelijke outreach. De doctoraatsstudent is klaar om het werk intern en publiek te verdedigen.'*

Het doctoraatstraject resulteert bijgevolg in een originele wetenschappelijke bijdrage die leidt tot minstens:

- Een doctoraatsproefschrift met verschillende hoofdstukken waarvan één publicatie als (gedeeld) eerste auteur in een peer-reviewed internationaal erkend tijdschrift;
- Eén poster- of mondelinge presentatie op een internationaal wetenschappelijk congres;
- Eén substantieel initiatief maatschappelijke outreach;
- Een onderzoeksportfolio;
- En een besloten en publieke verdediging van het werk.

Aan de hand van inspiratiekaders houdt de doctoraatsstudent tijdens het doctoraatstraject de verworven onderzoeksvaardigheden voor de verschillende clusters van een onderzoekscyclus alsook de competenties waarop werd ingezet bij in zijn/haar onderzoeksportfolio in [Plato](#). De verschillende inspiratiekaders zijn terug te vinden op de [facultaire webpagina doctoreren](#).

De publicatie als (gedeeld) eerste auteur in een peer-reviewed internationaal erkend tijdschrift dient originele onderzoeksdata te omvatten. Tabel II geeft een overzicht van het type publicatie dat al dan niet aanvaard wordt om het publicatiecriterium te behalen. Daarnaast moet de doctoraatsstudent aantonen dat het manuscript een gedegen reviewproces onderging op basis van volgende tijdslijn: datum van submittie, duur van de reviewperiode, datum van submittie van de herwerking en de rebuttal letter, datum proof reading, datum aanvaarding, datum van publicatie.

Tabel II. Overzicht type publicaties (niet) aanvaard om aan het publicatiecriterium te voldoen.

Aanvaard	Niet aanvaard
Publicatie met originele onderzoeksdata	Case studie
Systematische review en/of meta-analyse	Narratieve review
Protocol of technical paper*	Proceeding paper
Letter aan de editor (met originele data)	Letter aan de editor (zonder originele data)

(*) Indien er sprake is van een protocol of technical paper is eveneens een manuscript met originele onderzoeksdata vereist dat ter publicatie is aangeboden of aanvaard/gepubliceerd is.

Artikel 9. De doctoraatsstudent moet aantonen dat hij/zij de vaardigheden en competenties heeft verworven om onafhankelijk origineel wetenschappelijk onderzoek uit te voeren op internationaal niveau. Het doctoraatsproefschrift weerspiegelt de output van verschillende jaren onderzoek en is doorgaans gebaseerd op verschillende artikelen of manuscripten met de doctoraatsstudent als eerste auteur. De artikelen of manuscripten zijn gepubliceerd, ingediend of klaar voor indiening in internationaal erkende, peer-reviewed tijdschriften. Voor elk artikel of manuscript wordt in het proefschrift een statement van het auteurschap van de doctoraatsstudent opgenomen.

Artikel 10. De procesbegeleider neemt de rol van voorzitter van de examencommissie op. Indien er sprake is van co-auteurschap draagt de procesbegeleider het voorzitterschap over aan een lid van de facultaire doctoraatscommissie.

Alle leden van de examencommissie dienen houder te zijn van een doctoraatsproefschrift. Er is één uitzondering mogelijk, waarbij het lid een grote onderzoeksexpertise kan voorleggen omtrent het specifieke onderwerp van het doctoraatsproefschrift (inhoudelijk of methodologisch). De onderzoeksexpertise wordt door de facultaire doctoraatscommissie getoetst en deze zal onafhankelijk oordelen of de persoon terecht wordt opgenomen als lid van de examencommissie. Het louter voldoen aan de criteria biedt dus geen garantie voor aanvaarding van de aanvraag.

Een examencommissie bestaat uit 6 of 7 leden (inclusief voorzitter). Indien een onderzoeksexpert zonder doctoraat wordt opgenomen, moet de examencommissie uit 7 leden bestaan. De meerderheid van de leden van een examencommissie bestaat uit ZAP-leden of postdoctorale onderzoekers van de Universiteit Gent en/of het Universitair Ziekenhuis Gent. Niet meer dan twee leden van de examencommissie kunnen behoren tot dezelfde onderzoeksgroep. Ten minste twee leden behoren niet tot de faculteit of het Universitair Ziekenhuis Gent, van wie ten minste één niet tot de Universiteit Gent.

De leden van de DBC maken geen deel uit van de examencommissie, maar kunnen door de examencommissie worden gehoord. Daarnaast geldt dat hoogstens één medeauteur van één van de manuscripten opgenomen in het proefschrift in de examencommissie kan zetelen. Eerste of laatste auteurs van de manuscripten opgenomen in het proefschrift mogen niet zetelen in de examencommissie. Co-auteurschap met de voorzitter van de examencommissie is eveneens niet toegestaan.

De Faculteitsraad beslist over de indiening van het doctoraatsproefschrift ter verdediging na advies van de facultaire doctoraatscommissie.

Artikel 11. De examencommissie oordeelt autonoom over de waarde van het onderzoek en het proefschrift en suggereert eventueel aan te brengen wijzigingen. Het is belangrijk op te merken dat het voldoen aan de minimale criteria een toegangscriterium vormt tot het examenproces. De examencommissie dient vervolgens inhoudelijk te beoordelen of het ingediende werk doctoraatswaardig is en of de kandidaat de titel van *doctor in de gezondheidswetenschappen* verdient.

De kennis van de doctoraatsstudent, het (herwerkte) proefschrift en de antwoorden van de doctoraatsstudent op de eerder gestelde schriftelijke vragen worden beoordeeld in een besloten verdediging waarin de doctoraatsstudent over het werk wordt ondervraagd. De ondervraging en deliberatie gebeuren in afwezigheid van de promotoren. Op basis van het resultaat van de besloten verdediging beslist de examencommissie of het proefschrift kan gedrukt worden en of de doctoraatsstudent kan toegelaten worden tot de openbare verdediging.

Indien de doctoraatsstudent niet toegelaten wordt tot de openbare verdediging dient een volgende besloten verdediging georganiseerd te worden. Op zijn minst vier leden van de examencommissie dienen aanwezig te zijn opdat de bijeenkomst van de examencommissie geldig is.

Bij de openbare verdediging deliberaert de examencommissie eveneens in afwezigheid van de promotoren. Hier geldt ook dat ten minste vier leden van de examencommissie dienen aanwezig te zijn opdat de bijeenkomst geldig is.

Artikel 12. Het doctoraatsproefschrift wordt digitaal ingediend en de finale versie wordt in UGent Biblio opgeladen.